دەستکەوتەکانی خۆپیشاندانی مامۆستایان .... هەوار شاسوار

خۆپیشاندانی مامۆستایان جیاوازییەکی زۆری هەبوو لەگەڵ خۆپێشاندانەکانی تردا ، بە شێوەیەک ئەم خۆپیشاندانە سنوری دروشمەکانی مامۆستایانی بڕی بۆ ئاستی داواکارییە باڵاکان ، کە دەتوانرێت لەم چەند خاڵەدا باس بکرێت:

1. لەسەر ئاستی موچە نەک هەر گۆڕانێکی ناچاری بەدەسەڵات کرد ئەگەر چی کەمیش بێت ، بگرە چارەکە موچەی نەدراوی پیشەکانی تریشی خستە بەردەم باس کردن ، بە شایستە داراییەکانیشەوە .
2. بێ خوێن و بێ چەک تونرا گەورەترین فشار دروست بکرێت.
3. پشتیوانی هێزی پێشمەرگە بۆ مامۆستایان دەستکەوتێکی زۆر گرنگ بو .
4. داواکاری بۆ بە نیشتیمانی کردنی دام و دەزگاکان یەکێک بو لەو داواکارییانەی کە هەر کات بکرێت دەستکەوتی ئەم خۆپیشاندانانە و شەقام دە بێت.
5. سەرۆکی سەپێنراوی ناشەرعی هەرێمی ناچار کرد کە داوا بکات یاسای سەرۆکایەتی باس بکرێت بۆ ئاوت کردنی خۆی ، ئەمەش فشاری مامۆستایان بۆ بەرز تر لە داخوازییەکانی مامۆستایان دەگەیەنێت .
6. بۆ یەکەم جار شەقام خۆی خۆی بو ، هیچ حیزبێک نەیتوانی خۆی بکات بەخاوەنی ئەتونم بڵێم لەم خۆپیشاندانەوە سەرەتای لە دایک بونی تاکی ئازاد بو بە جیاوازی .
7. هەمو ڕەنگەکان وەک بەرژەوەندی نیشتمانی بەشداریان کرد .
8. هەمو حیزبەکانی ناچار کرد کە دان بە شکستی دەسەڵاتی خۆیاندا بنێن .
9. بەدەر لە مامۆستایان هەمو پیشەکان لە بەقاڵیکەوە تا کرێکارێک بەشداریان کرد لەم خۆپیشاندانە .
10. بۆ یەکەم جار شەقام گەورەتر بو لە حیزب .
11. دەتونم بڵێم سەرەتای دەستپیکردنی خۆپیشاندانی مەدەنیانەیە کە بتوانێت فشاری گەورە دروست بکات .
12. بۆ یەکەمین جار ژنان ڕۆڵی سەرەکی و کاریگەریان هەبو .
13. سەرەتای دەرکەوتنی کۆتای هێنان بو بەم جۆرە مەدیلەی دەسەڵات
.
14. ئەم خۆپیشاندانانەی مامۆستایان ئامانجی خۆی پێکا ، بگرە

سەرەتایەک بو بە پێکەوە گرێدانی خەمی پیشەکان ، وای کرد ئەگەر پیشەیەکی تر خۆپیشاندان بکەن ئەوا هەمو پیشەکان پاڵپشتی بکەن .

15. یەکەم لە دایک بونی ناڕەزای و شەقامی نیشتمانی بو .

16. ئەوەی دەسەڵات کردی بە هەڕەوەشاندنەوەی پەیوەندی کۆمەڵایەتی و لێکترازانی پیشەکان ، ئەم خۆ پیشاندانە ئەو پەیامەی گەیاند وەک جارەسەرێک بوە هەی پێکەوەگرێدانەوەی پەیوەندییە کۆمەڵایەتیەکان و پەیوەندیە پیشەییەکان ، پێچەوانەی پلانی دەسەڵات .

17. بە یەکەم جار بەرەی میللەت لە مامۆستایانەوە بو بە بەری میللەت بەرامبەر پاشکۆیەتی و جاشایەتی بە ولاتانی دراوسێ .

18. دنگی خەڵک بو بە واتای دەنگی هەقیقی خەڵک.

مارا ساد لە نێوان خوێندنەوە و نمایشدا … بەشی دووەم … نوسینی: ڕزگار حەمە ڕەشید

٤-٢

[بۆ خوێندنەوەی بەشی یەکەمی ئەم بابەتە کلیکی ئێرە بکەن …..]

(نمایشی مارا ساد بەرهەمی کۆی شانۆی با، بە هاوکاری بەڕێوەبەرێتی هونەری شانۆ و پەیمانگای هونەرە جوانەکانی سلێمانی؛ نوسینی پیتەر ڤایس، وەرگێڕانی شەرزاد حەسەن، دەرهێنانی هیوا فایەق، لە ٦/١١/٢٠١٦ و ڕۆژانی دواتر لە هۆڵی ڕۆشنبیری سلێمانی نمایشکرا.)

مارا ساد باس لە نەخۆشخانەیەکی دەروونی دەکات بە ناوی شارنتۆن کە لە ساڵی ١٦٤٥ەوە دامەزراوە و بە چارەسەرە مرۆیانەکەی بە نەخۆشەکانی ناسراوە، بە تایبەتیش لە سەرەتاکانی سەدەی ١٩ لە ژێر چاودێری کۆمیسێر دا. ئەو خەستەخانەیە کۆمەڵێك نەخۆشی بەناوبانگی گرتەتە خۆی، لە ناویاندا مارکیز دو ساد ١٨٠١ تا ١٨١٤. ساد وەك ئەرستۆكراتێك و فەیلەسوفێك و نوسەرێك و تاوانبارێك ناوی دەرکردووە، نوسینەکانی پڕ بوون لە دیمەنی ئاشکرای سێکسی و

توندوتیژی و سوکایەتیکردن بە کەنیسەی کاسۆلیکی. لە ماوەی شۆڕشی فەرەنسیدا بە نوێنەری کۆنگرەی نەتەوەیی هەڵبژێردرا، ١٣ ساڵی کۆتایی تەمەنی لە نەخۆشخانەی دەروونی بەسەر برد، زۆربەی کارەکانی لە زیندانەکان نوسیوە. ساڵی ١٨٠١ بە هۆی کتێبی جەستین و جولییەت، ناپلیۆن بۆناپارت فەرمانی گرتنی دەرکرد و دواتریش گواسترایەوە بۆ نەخۆشخانەی دەروونی چارنتۆن. بەڕێوەبەری نەخۆشخانەکە "کۆڵمیێر" ڕێگەیدا هەندێك لە شانۆنامەکانی خۆی لە ڕێی نەخۆشەکانەوە ئامادە بکات و بە خەڵك نمایشیان بکات، کۆڵمیێر بەوە ناسرابوو وە ڕەخنەی لێدەگیرا لیبراڵانە هەڵسوکەوت لەگەڵ نەخۆشەکانیدا دەکات و ڕێگەی دەدان بە هونەر گوزارشت لە خۆیان بکەن.

ڤایس بە کۆکردنەوەی چەندین چیرۆك و چەندین دەنگی جیاواز، شێوازی شانۆ لەناو شانۆی بەکار هێناوە. دەیەوێت لە ڕێگەی باسکردنی شۆڕشی فەرەنسییەوە چەندین بابەتی گرنگ و هەستیار بخاتە ژێر تیشکی لێوردبوونەوەوە. ساد دەکات بە نوسەری گریمانەکراوی ئەو چیرۆکەی لە نەخۆشخانەکەدا نمایش دەکرێت، بۆی بینەران بە بەردەوامی بەدوای جیاکردنەوەی چیرۆکەکەی سادەوەن لە چیرۆکەکەی ڤایس. ڤایس لە ڕێگەی ڕووداوەکانی شۆڕشی فەرەنسا و فیگەری دی سادەوە پرسیاری گەیشتن بە دونیایەکی باشتر لە چەندین ڕووەوە دەخاتە ژێر لێکۆڵینەوە و تێڕامانەوە. ئەو شۆڕشەی بە یەکێك لە ڕووداوە گرنگەکانی مێژووی مرۆڤایەتی دادەنرێت، دە ساڵ و نیو بەردەوام بوو، ١٧٨٩- ١٧٩٩ ماوەیەکی درێژ لە هەڵگەڕانەوەی کۆمەڵایەتی و سیاسی. ئەو شۆڕشە کۆتایی بە سیستمی پاشایەتی هێنا و بە کۆماری جێگای گرتەوە. بە چەندین ناڕەزایەتی و هەڵگەڕانەوەی پڕ لە توندو

تیژیدا تەپڵەی و دواجاریش لە سەر دەستی ناپلیۆن گەیشتە قۆناغی دیکتاتۆری و زۆربەی پرنسیپەکانی شۆڕشی بە ئەوروپادا بڵاو کردەوە کە پێکهاتبوو لە بۆچوونە لیبراڵ و ڕادیکاڵەکان، وە گۆڕنکاری قووڵی لە مێژووی نوێدا دروستکرد.
ئەگەر شۆڕش جۆرێك بێت لە یاخیبوون لەو سیستمەی لە ئارادایە، قایس هەڵەکانی ئەو یاخیبوونەمان بەم شێوەیە بۆ دەکێشێت:

ساد نوێنەرایەتی ئەو جۆرەیە لە یاخیبوون کە تەنیا لەپێناوی یاخیبووندایە و هیچ پلانێکی بۆ مانەوە و شوێنپێدانان نییە. هەرچەندە چەندین پرسیاری ئەنتەلەجی و گرنگ دەوروژێنێت، ساد: ” مارا من چاک دەزانم ئەم شۆڕشە بەرەو کوێ دەمانبات، بەرەو نەمانی مرۆڤ وەکو خودێکی تەنیا، تا هێدی هێدی دەتوێتەوە، دەخرێتە نێو ئەوانیتر، یەك ڕەنگ و یەك شێوە.” بەڵام تەنیا ئەو چرکە ساتە دەژی کە تیایدایە: ساد: ” ئەو کاتەش کە نامێنم و لەناو دەچم، دەمەوێت هیچ شوێنەوارێك لەدوای خۆم بەجێ نەمێنێ، تا بەم بکرێ ئەسەری بوونم بسڕمەوە.” لێرەدا بە پێویستی دەزانم ئاماژە بە ئەو جووڵە خێرایانەی ساد بکەم لە نمایشەکەدا، کە زۆر بە وردی ئەم حاڵەتەی بەرجەستە دەکرد و وەك کارەکتەرێکی نهەلیست هەستت دەکرد بە قاچ پێش خۆی و دوای خۆی دەسڕێتەوە. جۆری جووڵانەوەی ئەکتەرەکان بۆ بەرجەستەکردنی ژیانی کارەکتەرەکان یەکێکە لەو لایەنە سەرنجڕاکێشانەی وردبینی نەخشەکانی دەرهێنان و نواندنمان بۆ ئاشکرا دەکەن. لە درێژەی ئەم نوسینەدا هەندێك لەو وردەکاریانە خوێندنەوەیان بۆ کراوە.

مارا نوێنەرایەتی جۆرێکیتری یاخیبوون دەکات ئەویش یاخیبوونە لە پەناوی شوێنپێداناندا، بەڵام لە شوێنەکدایە کە هەشتا قاچەکی لەناو پێشینەکانی خۆیدایە، ئەو پێشینانەی مومارەسەی توندوتیژی دەکەن بە بیانووی شۆڕشگێڕانە و لە کۆتاییشدا یاخیبوونەکانیان بە خۆشکردنی شوێنپێیەك کۆتایی دێت کە هەمان ئەو جێگایەیە ئەوانەی پێش ئەو زەمەنەکی نەگۆڕیان تیادا دروست کردبوو. واتە دەشێت گۆڕانکاری لە فۆرمی حوکمڕانیدا بکات، بەڵام هەرگیز نایەوێت خودی حوکمڕانی و دەسەڵات لەناو ببات، ئیش بە دروسکردنی فۆرم و زەمەنی جیاواز دەکات لەناو هەمان زەمینەکانی پێشخۆیدا، هەرگیز ئەو سەرکێشییە ناکات تێکڕای زەمینەی ململانەکان بگۆڕێت. مارا دەستپێکی هەمان ئەو هەڵەیە کە ناپلیۆنی لەوێ بەرهەمدێت، سەرقافڵەی بیری لیبرالیزم بەرەو جیهان، ئەوەی هیگڵ بە سوارچاکی کردنەوەی دەرگای کۆتایی مێژوو ناوی دەبات. لە نمایشەکەشدا لە جۆری ئەدای کارەکتەری مارادا، هەمیشە هەست بە جێگیری دەکەین، یان لە هەر جووڵەیەکدا چاوی لەوێیە چۆن بگۆڕێتەوە ناو داو□د□کەی خۆی، بانیۆکە، ئەو شوێنەی لەم نمایشەدا و لە زۆر نمایشی تری "مارا ساد" یشدا شێوەی تاکە پێڵاوێکی دراوەتێ. وەك دەڵێن پاش کوژرانی مارا هەر بەو شێوەیە وەسفی بانیۆکەی کراوە کە لە تاکە پێڵاوێك چووە.

ک□ردی نوو□نەرایەتی تێکڕای ئەوانە دەکات کە هەرگیز خەونی تێپەڕاندن و سڕینەوەی ئەو داڵدە ئاسوودەیەیان نییە کە لە پێشینەکانیانەوە دامەزراوە، بە هەموو توانایەکیانەوە شەڕی هەر نەیارێکی سەرکەش دەکەن ئەگەر بیەوێت ببێتە مەترسی بۆ ئەو مەنزڵگا ئارام و ڕەها و ئاسوودەیە. کۆردی: “مارا من هاتووم تۆ بکوژم تا هەموو خەڵکی ئازاد بن.” یان هەموو هەوڵێك دەدات ئەوەی لەدەست چووە بیگەڕێنێتەوە شوێنی خۆی و هەموو شتەکان بە شێوەکەی جارانی ڕێکبخاتەوە، کۆردی: ” ڕۆژێك دێ ئەو خەونە بێتە دی، وای لێ دێ مر□ق ل□گەڵ خۆی و خەڵکیدا ئاشت بێتەوە، لەوپەڕی ڕێکی و تەبایدا بژی.”

دکتۆر نوو□نەر و نموونەی دەسەڵاتە، لە سیستمی هەرەمیی

خەستەخانەکەدا، لە دکتۆرەوە بۆ کارمەندەکانیتر، لە مومارەسەکردنی سەرکوت و دەمکوت و سزا و دیسیپلینکردنەوە تا ڕامکردن و بە کۆیلەکردنی هەموان. لە تێکستەکەدا دکتۆر نموونەی پیاوێکی لیبراڵە کە بەتەواوی لەژێر کاریگەری دەسەڵاتی ناپلیۆندایە. ئەوەی ئەو قەدەغەی دەکات، ئەو بەشانەیە کە دژی کەنیسە و دەسەڵاتە، بەتایبەتی ئەو بەشانەی دیالۆگەگانی ساد دژی شۆڕش و بەدگومانیەکانی سەبارەت بە شۆڕش و ئەو ڕەخنانەی مارا لەسەر گەندەڵکاران. لە نمایشەکەدا ئەمە زیاتر فراوان کراوە و ڕاستەوخۆتر کاری لەسەر سزا جەستەییەکان کردووە، بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ و بەبەرچاوی بینەرانەوە. ئەمەش بۆ خەستەخانەیەك کە دەیەوێت خۆی وەك نموونەیەکی شارستانی پیشان بدات و وەك دکتۆر باسیدەکات گوایە دەیانەوێت لە ڕێگای هونەرەوە یارمەتی نەخۆشەکانیان بدەن، داواش لە بینەران دەکات لەوە تێبگەن ئەمانە تاوانبار نین و هەر یەکەیان بەر لەوەی بچنە ئەو شوێنە ئەرکی کۆمەڵاتییان هەبووە ڕایپ□□نن. کەچی ئەو دکتۆرە بەڕێزە بە نواندنی ئەکتەری بەتوانا (ڕۆژە فایەق) دەگۆڕێت بۆ جەللادێکی ڕوودامال□راوو بەربادێکی پڕ لە هاوار و پاش سەربڕینی سمۆرەکەشی بەدەستی ساد، ئیتر وەك نەخۆشێک بەو ناوەدا دێت و دەڕوات و تەنانەت لە کاتی لاقەکردنی یەکێک لە نەخۆشەکانیشدا، هیچ هەڵوێستێکی جددی نانوێنێت و هەر بە ئازاری سمۆرەکەیەوە دەناڵێنێت.

ماویەتی ...

یەئسێك لە نێو عەشقا ... سەردار جاف

دەنگێك لە پرچە ئاڵۆسکاوەکانی غوربەتەوەدەچرپێنێ و بە هەنسك و قوڵپی گریانەوە شیعربارانی ئاوەز دەکا و لە نسێی ئیمبراتۆڕیەتی ئیستاتیکای وشەکانی سەر گەڵای گوڵە ئاونگڕێژەکانی سپێدەی حەسرەتی نیشتیمانەوە لێوانڕێژ دەبێ.

خانمە شاعیرێکی خۆوڵاتی لە غەریبستانی ئینگڵستانەوە قامکەکانی ئاوێتەی وشە ناسك و هەست بزوێنەکانی شیعر بووە و خوێنەر و ناوەندی کوردیش لەم خانمە قەڵەم بە بڕشتە کەم تا زۆر بە ئاگا یان بێ ئاگایە ماوەیەکی زۆرە لە خەلوەتی شیعرا ئۆگری حەرف و ریتم وهارمۆنییەت و ئیستاتیکای وشەیە، دەقەکانی لە رەففە نامۆ و تاریکەکانی رۆحا حەشارداوە و گیانبازی سەماکردنی هەستەکانن، ئیدی ئەو خەم و پەنهانانە ئێمە نازانین چین دەبنە مایەی مەڵاسدانی ئەو دەقە جوان و چێژ وەرگرانە و بەخشینی رۆحی ئیلهامی بە سەلیقەیی خوێنەر دەدا و بوێرانەیش هاتۆتەگۆ.
دواندن بە زمانی شیعر واتا دواندن بە زمانی گوڵ و ئاونگ و با و سەمای گەڵا و پەڕە گوڵی دەم شنەبای کازیوەیەکی روونی پڕ ئاگا هەناسەی جاڕدانی لێوە هاوێر بووە، ئەویش خاتوو (پەری عەزیز) کە بەشنەبای سلێمانی گۆشکراوە و پەنجەکانی بە نافووری گەڕەك تەڕکردووە و لە باخچەکانی شار سێباز و راکەڕاکی بووە و لەتەك یادگارییەکانیدا چاوشارکێکانی دەگێڕێتەوە و لە سەر دیواری قوتابخانەوێنەی ئەوین و ئاشقبازی کێشاوە بە سەر بەردەکانی سلێمانیا گەمەی منداڵی خۆی لە تەڵا دەداو لە بووکە جوانەکانی بازاری لە ئامێزگرتووە و وەك کۆرپەیەکی خۆی لاواندوویەتییەوە، چەندینجار جەستەی وەك بووکە بەبارانە بۆ شیعرە پڕ ئازارەکانی خۆی تەڕ کردووە.

خاتوو " پەری" لە دەقی (عەشق) خۆی وەك هەر شاعیرێکی دی دەبێتە کاراکتەرێکی مێینە و دەبێتە دەربڕی سەدان و هەزاران ژن و کیژی کۆمەڵی کوردی کە بە هۆی ژانی ئەوینەوە لە لیتاوی عیشقا هەڵکێشراون.
بەر لە رۆچوونە نێو دەقەکەوە گەرەکمانە بڵێین گرێی ئۆدیب لای هەر دوو رەگەز وا دەکات، هەر لە منداڵییەوە کوڕ ئاشقی مێینە بێت و کچیش ئاشقی رەگەزی بەرامبەر، لە گەڵ نەشونماکردنی فسیۆلۆژییەوە ئەو حاڵەتەئاشقبازییە واقیعەکەی لە سۆزێکی ئامێزی خانەوادەییەوە دەگوازێتەوە بۆئامێزی سۆزێکی ئەویندارى کۆمە□یەتی کەئەمەیش هەر تاکێکمان ئازارەکەیمان چەشتووە دەزانین چەند بە سوێیە. ((ئەم گرێیە وەك هەموو گرێیەکی دیکە تەنیا گرێیەکی ئاسایی نییە، بەڵکو بونیادێکی گونجاوە کە ئێمە لەو بوونیادەوە دەبین بەو پیاو و ژنەی کە هەین، ئەمەیش ئەو حا□ەیە ئێمە لە رێگەیەوە وەك مر□ق دروست دەبین و پێدەگەین))"1" پێگەیین وا سانا نییە زۆرجاران و بە دەگمەن رێ دەکەوێت ئەو پێگەیشتنە تووشاری شەختە و تۆفان و زریان و لووشدانی مرۆ نەبووبێتەوە و هیلاك و ماندووی نەکرد بێتو پرزەی

نەبڕی بێت، داخوا كێ بێت سەر لە نوێ دەستی بگرێ و بەرەو ترۆپك هەڵی بزنێنێتەوە، رێك ئەم حاڵەتە لەم دەقەی خاتوو ” پەری خان ” دەبینرێ دەبا بە وردی پێشوەخت سەرنجی دەقەكە بدەین كە بە زمانێكی زۆر جوان نوسراوە لێ زمانێكی شیعری جوان كە كەم شاعیری نوێخواز دەتوانێ وا بدوێ، پاشان قسەی دیكەیش دەكەین :

عەشق
عەشق واتای
بێداری نێوان من و خەو
و رێ نەكردن لە گەڵ خود
پیاسەكردن بە ناو تارماییەكاندا
بەرد بارانكردنی
لقە شكاوەكانی ئێواران
پینەكردنی دامێنی شەو
هەراسانكردنی بێ دەنگی
یان
سەماكردن
لە گەڵ سێبەری خۆت
سەفەرێك بەرەو سەراب
دیدار لە گەڵ ئاوێنە و
دیالۆگ لە تەك تەنیایی
چرك ، چرك ، چرك
تا
ئەو ساتەی
تەمەن ئەبێتە خۆراك
چاوەڕوانی

. هەر لە بەرایی دەقی (عەشق) جێما (دلالە) بە دی دەكەین، كە واتە جێما چییە؟ نموونەیەك دەهێنینەوە گریمان ئێستا لە تەقەی دەرگا درا ئەوا دەزانین یەكێك لە پشت ئەو دەرگایە هەیە و لە دەرگا دەدا، تەقەی دەرگاكە جێمایە و كەسەكەیش كە لە دەرگاكە دەدا مەرام یاخود ناوەرۆكە ، لە عارەبی پێی دەگوترێ (دال و مدلول)، جا ئەم جێما و مەرامە جۆری هەیە وەك جێمای ئاوەزی (عقلی) جێمای خوو (گبعی) جێمای بارودۆخ (وچعی) ئەوەی لێرەدا پەریخان باسی لێوە دەكات، جێمای ئولفەتگرتنە بە عیشق ((ئەگەر ئەمەیش پەیوەست بوون بێ لە نێوان دوو شتی پەیوەست بە خوو و رەوشت ، بە واتا مرۆڤ خولیای پێوە دەگرێ، كە بە گوێرەی مرۆڤ لە كەسێكەوە بۆ كەسێكی دیكە دەگۆڕدرێ، وەك ئاخ یان هاواركردن بۆ ئازارێك یان حەسرەت

کۆشان بۆ پەشیمانی و بێزاری ئەو دەمانەی کە مرۆڤێك ئەو جۆرە حەسرەتانە دەکێشێ ڕەنگی زەرد هەڵدەگەڕێ، ئەو کات تێ دەگات ئەو مرۆڤە بە دەردێکەوە لکاوە)) "2" جا ئەوەی شاعیریش زۆر لەوە گەورەترە لە رووی زانستییەوە دەقێکی جوانی داڕشتووە.

شاعیر وا دیقەتی شیعر دەدات کە هەمیشە ئازار بەخشە و هەرگیز چێژ و خۆشی تێدا بەدی ناکرێ لێرەوە ئەوەمان بۆساغ دەبێتەوە کە لە ناخی خۆیەوە دەڕوانێتە تەواوی واتای ئیشق و بە ڕەهاییەوە دەدوێ، رەها بوون هەمیشە ئاسۆی بێزار بوون نیشان دەدات، لێکدانەوەی عیشق بەو واتایەی تا دەڵێ ((هەراسانکردنی بێ دەنگی)) جگە لە نائومێدی هیوا بەخشی و تروسکایی روناهی لە ئیشقدا نابینین، (من) کائینی مرۆڤ کە هەمیشە بۆ خۆش بەختەوەری هەڵپە دەکەم و دەمەوێ ئیشق جوانی خۆیم نیشان بدات، ئەو دڵ و عیش قلە نێوان بێداری خۆی و خەو بەراورد دەکا، خەو جگە لە ئازارشکاندن دەشێ کاریگەری دیکەی هەبێ لە دەرەوەی کارە بیۆلۆژییەکە، خۆرسکیانە هەر مرۆڤێك نەنوێت بە واتا نەخۆشە نەخۆشی ئیدی دەروونی بێت یان ئازاری جەستەیی، نوستن دەرهاویشتە یا کردەیەکی نامۆ نییە بۆ بوونەوەرەکان بەڵکو لە فیترەتی ڕۆحەوە هەڵقوڵاوە و پەیوەست بوونی هەیە و دوور کەوتنەوە لە خەو مەحاڵە، کەچی زۆر لە بیرمەند و فەیلەسوف زانای دونیا پێیان وایە نوستن واتا بەستەڵك بوونی ئاوەز و راگرتنی واتا لە کارکەوتن کە ئەمەیش خۆی لە خۆیدا رەفزکردنەوەی راگرتنی ئاوەز و بیرکردنەوەیە، کەچی زۆر بە سانایی پەریخان لە حەسرەت کەسەباری دەروونی پڕ لە ئیشق بە مەرام نەگەیشتن ئەو عەقڵە لە کار رادەگرێ ئیدی بە بێ گەیشتن بە ئیشق و مەبەست واتا بەستەڵکردنی، هەر ئەو دەمانەیش پیاسەکان کەیف سەماکان لە بار دەبرین بۆیە من و خۆم پەنجە توتەی یەك دەگرین و بە دەم رەشەبای وەیشوومەوە کە بە مەنزووری من لە ئێوارەیەکی تەنیاییدا تەواوی لق ە پۆپی درەختەکانیش هورد و هاڕ دەبن و تەنها ڕەگی ئەو درەختە بە زەمینەوە گیر دەمێنی کە ئەویش منم و نەروخاوم و رێ دەکەم ، ئافەرین پەری زۆر فەلسەفیانە لەم کەمە دیرانەدا سەرکەوتووبووە، دەیەوی شەو بە حەزەکانی پینە بکات لێ جەغار بە نامورادی تەنانەت ناتوانێ بۆ دەنگیش هەراسان بکات کە بێ دەنگی هەموو وەڵامەکان دەداتەوە و دەبوایە لە دوا دێر بایە.

ئەمەدیوێکی دەقەکە بوو دیوی دووەم بە ئەگەرێکی دیکەدا بە وشەی ((یان)) دەمانباتەوە هەموو روئیای خۆ بۆ تاریکی دیقەت بدەن، سەما کردن لە گەڵا سێبەری خۆت، لە نێوان خود و سێبەردا کە بە ڕەهایی

باس لە سەما دەکەی بێ گومان موزیك لە نێوانیانە شاعیر لە یەئسی خۆیەوە بۆ ئەو عاشقە نایات باسی میلۆدی مۆزیکەکەمان بۆ بکات دەمانخاتە تراویلکەوە (سەراب) دیداریش لە تەك خود دا دەمودوو لە گەڵ خۆی کە دەچیتە بەردەم ئاوێنە بێزاری و وەڕسی خۆی بۆ هەموو لایەك جاڕ دەدا و تەنها ئاشق بە خۆ و فەنتازیەی خودە، کە ئەمەیش دەمانباتەوە بۆ ئەوەی بڵێین کەسایەتییەکی نرگسیەتی بۆ خۆی لەم دەقەدا تۆمار کردووە، سێبەر کە دیوی تاریکی خودە پێ باشترە لە ئەوی دی، دەشێ سەرگەردانی هانی دابێ یان تەنیایی کە زۆرجار لە ساتە ئاساییەکانیشیدا شانازی پێوە دەکات، لەم ژیانە هەڵی تەکاند بۆ، مۆزیکمان لێ دەشارێتەوە، تەنیایی و هەڵلوشینی ساتەکان وەك خۆراك کە نەمانە و دەمانباتەوە بۆ هیچ…

((” پۆل ڤالێری ” زۆر لە ئاست جوانی فۆرم و سەدەفا هەڵوێستەی کردووە، ئەو بەهایەیە پاساوێکی رەهای لە جوانی و پتەوی فۆرمی ئەندازەیی بۆ دەدۆزێتەوە)) “3” لە رووی ئەندازەییەوە شاعیر لەم دەقەدا ژیانی بە ژوورێك وەك نەخشە بۆ دەکێشێ کە ئەو تەعبیر لە فۆرمەڵەی کائینەکەی بەرامبەری دەکات دەیشوبهێنێ بە تاریکی واتا بێ رووناکی، و ناخی مەبەستەکەی مەرامەکەی تاریکە و بێ ویژدانی دەنوێنێ .تەماشا چۆن تەناسوبێك لە نێوان ((بێداری من و خەو)) و ((سەماکردن لە گەڵ سێبەری خۆت ، سەفەر بەرەو سەراب)) دروست دەکات. ئیدی ئەم دەقە تەواوی ماڵوێرانی ئەو کچ و ژنانە دەگرێتەوە ئاشقی کەسە بێ متمانەکان بوون کە بە خۆیان راستگۆ و جەربەزە نیشان دەدەن گوایە سوارچاکن و پێچەوانەکەیشی دروستە و لە ناخەوە بێگەن و ماڵوێرانکەر داروخان و بە فرت و فێڵیش بە مەرامەکانیان دەگەن، دەنا ئەم یەئسە بە دی ناکرێت لە ناخەوە، نەك پاشگەز بوونەوە گاڵتەجاڕییەکی مەڵاس دراوە بەڵکو لە پێ دەتەقێتەوە و ئافاتەکەی چاوەنواڕی نەبووە دەتەقیتەوە و ئەو گرکان و ویژدان هەژێنە دەخولقێ کە شاعیر ئەم دەقەی پێ دایك دەبێ ، لێرەیشەوە دەربڕی ناخی ئەو کیژانەیە کە بە هەمان ماڵوێرانیا گوزەر دەکەن و ئیدی متمانەیش لە دەست دەدەن زۆر بە دەگمەن دێنەوە سە رێی بونیادی ژیانیان دەنا تەرکی ژیان دەکەن.

ئەلمانیا

-______________

ژێدەر

1 – شیکردنەوەی دەروونی لە رەخنەی ئەدەبیدا : تێری ئنگلتۆن ، لە عارەبییەوە : سەڵاح حەسەن پاڵەوان سلێمانی 2004 .

2 = المكتبه الپقافيه العربيه .
3 – جماليه المكان : جاستون باشلار ، ترجمه غالب هلسا ، بغداد 1980 .

سالی چوار چارەگە مووچە … کارزان کریم

بەسالێکی پراو پر لە کارەسات پێکوو لەو دووسالەی سالەەی !!کەپری بوو لە بەلێنی بێکردار. دووسالی پر لە کێشە پار سال بەر لە خۆرئاوا بونی ٢٠١٥ هیوایی خۆش بەختیمان دەخواست بەسالی ٢٠١٦ ئەوا بەرەو کۆتایی سالەی ٢٠١٦ دەڕۆین ماڵئاوایی لێ دەکەین..
پێش ئەوەی پیرۆزبایی سالەی نوێتان لێ بکەم پێم باش بو پێکەوە لاپەڕەکانی ساڵنامەی ٢٠١٦ هەڵبدەینەوە کە پریەتی لە بەلێنی بێکردار. گەر تەنیا ئاوڕێک لە رووداوو هەواڵە بەلێنە بە کردارەکانی سالی ٢٠١٦ و سەیرو سەمەرەکان بدەینەوە ! دەکرێت بە ساڵی ٢٠١٦ بڵێین ساڵی (چوار چارەکە مووچەکە)، یانیش ساڵی (یەک مووچەییەکە)، یاخودیش ساڵی (مەعاشەکەو جوانە)، یانیش ٢٠١٦ ئەو ساڵە بوو کە ٣٦٥ رۆژ باس لە ریفراندۆم و ڕاگەیاندنی دەوڵەتی کوردی و سەربەخۆیی کرا و هیچ کامیانمان نەبینی.
خۆپێشاندان و نارەزایی دەربڕین بە هەڵپەڕکی لەقەڵەم درا! هەرێم چەندین جار بەغدای سێ بەسێ تەلاق دا و تەڵاقەکەی هەر نەکەوت!! ئەو قسانەی کە زۆرترین جار گوێبیستی بووین ئەمانە بوون: نەبون بەهیچ (نە مەرجمان هەیە و نە مەرجیش لەکەس قبوڵ دەکەین، دەبێت پەرلەمان کارا بکرێتەوە، دەبێت یاسا سەروەر بێت، دەبێت مەسەلەی نەوت شەفاف بێت، دەبێت کێشە ناوخوییەکان چارەسەر بکرێن، دەبێت ماموستا مووچەی بدرێتێ! دەبێت بژێوی پێشمەرگە باش بکرێت، دەبێت ئاوڕ لە کەسوکاری سەربەرزی شەهیدان بدرێتەوە، دەبێت پاڵپشتی لە خەباتی رزگاریخوازی گشت پارچەکانی کوردستان بکەین و کەسیش هیچی بە هیچیان نەکرد… جگە لە لیژنەی دۆزینەوە کە لێژنەکانیش بێ ئەنجام بون.
چەندین لیژنەی سیاسی باڵاش دانران لەوانە: لیژنەی سازان. جا قوربان گەر بیرتان مابێت، لیژنەی (سازان) لیژنەی بە (زەمینەسازی)

پێک هێنا و لیژنەی زەمینەسازی لیژنەی بۆ (ئاسایی کردنەوە) دەستنیشان کرد و لیژنەی ئاسایی کردنەوە لیژنەی (گەڕاندنەوەی متمانە)ی دروستکرد و لیژنەی گەڕاندنەوەی متمانە لیژنەی سازانی پێک هێنا، واتە پاش ساڵێک بەنە و بردە گەڕانەوە خاڵی دەستپێک و خالی سفر!.

یەک لە گرنگترینی بڕیارەکانی ٢٠١٦ موزایەدە کردن بوو بەناوی پێشمەرگە، بەرپرسێک فاکتەری سەرەکی سەربەخۆ بوونی هەرێمی گەڕاندەوە بۆ بوونی خەیارو تەماتەی خۆماڵی! ڕێکخراوێکی خێرخوازی زیاتر لە نیو ملیۆن دۆلاری بۆ ئاهەنگێک سەرف کرد تاوەکو چەند هەزارو دووسەد دۆلارێک بۆ لیقەوماوان کۆ بکاتەوە. پێشمەرگەو مالی شەهیدیش نانی نەبوو بیخوات.

لە سالی ٢٠١٦ هەوڵدان بۆ پاراستنی دەستکەوت و سەروەرییەکانی گەل خڕایە خانەی کۆدەتاوە. بەرازێکی داماو بە تۆمەتی تیرۆر کردنی پەیامنێرێک گوولە باران کرا!. دەستگیر نەکردنی تاوانبارانی کەیسی فوول لایتەکە و پارێزەرەکە و د. وشیارو وەدات حسین و هتد. گەرێندرایەوە بۆ خەلەلی تەکنیکی کامێراکانی چاودێری !.

بۆ یەکەمین جار لە مێژووی کورددا بەرێزی بە ناوو و ناووبانگی پێشمەرگەوە کرا بە سەرو برۆ تاشینی پێشمەرگەیک و بە بەکارهێنانی پێشمەرگە لە گرێبەستی نهێنیدا و..!

گەورەترین ئاواتی حوشترەکانی سعودیە هاتە دی و بچوکترین ئاواتی گەلەکەمان نەهاتە دی (ئاواتی حوشترەکان بینینی بەفر بوو) لە نەگبەتیەکانی کۆتاسالی ٢٠١٦ مریشکێکی هۆڵەندی لە پێشبڕکێی شاجوانی مریشکی خۆماڵیدا پلەی یەکەمی بەدەست هێنا. میللەتیش لە بێ کارەبایی و بێ موچەیی لەژێر لێفەو بەتانی ناوێرن سەر دەربێنن. ..

لە کۆتا کاتژمێرەکانی سالی ٢٠١٦ دەرکەوتنی بەڵگە نامەکانی ویکیلیکس خۆمان و خاکەکەمان و کێڵگە نەوتیەکانمان لە بازارێکی پڕ لە شەرمەزاریدا هەراج کراوین.. کەس موشتەری نەبوو. لە ٢٠١٦ دا زۆرترین بێرێزی و ناداد پەروەری بەرامبەر بەگەلی کورد کرا و کەمترین هەڵوێست بینرالە هەموو ئەو ولاتانەی خەمی دۆزی کوردیان بوو.

٢٠١٧ چی دەگوزەرێ ...؟ ... بەختیار شارەزوری

بۆ ئەوەی بتوانیت ئارستەی گۆڕانکارییەکان بدۆزیتەوە ، ئەوا لە ڕوانگەی بەرژەوەندی هەر وڵاتێک و پەیوەندی لەگەڵ وڵاتانی تردا کار بکرێت ، وە ئەو ڕوداوانەی ئێستە هەیە و لە ساڵی نوێدا ئەگەری چی گۆڕانکاریەکی تر هەیە ، ئەبێت هەر وڵات و هەر هاوپەیمانیەک لە چواچێوەی بەرژەوەندی تاک وڵات و بەرژەوەندی کۆ وڵاتان کار دەکات ، بەریەککەوتنەکانیش لە چوارچێوەی بەرژەوەندی هەمە لایەنەوە کاری پێ دەکرێت ، ئەگەر وامان کرد لە ڕوانگەی بەرژەوەندیەوە بیخوێنینەوە ، ئەوە دەتوانیت تا ئاستێک یان ٦٠٪ ی ڕوداوەکان ببینین، وە هەر کەسەو بەپێ ی دیاریکردنی ئارستەی بەرژەوەندیەکان لە ڕویەکەوە دەیبینێت ، ئەوەی دەکرێت پێشبینی بکرێت ئەم خاڵانەن :

1. ئەمریکا مامەڵە لەگەڵ هێز دەکات و دەیەوێت هەمو هێزەکان لە چوارچێوەی ئەو بازنەی بۆی کێشاوە کۆبکاتەوە لە بەرژەوەندی خۆی و هاوپەیمانەکانی بیجوڵێنێت ، بۆیە ئەمریکا هەربڕیارێک لەسەر گۆڕانکاریەکان مەحاڵە ، لە ئێستادا لەسەر سوریا خاڵی هاوبەش هەیە لە نێوان بەرەی ئەمریکا و بەرەی ڕوسیدا وە خاڵی ناکۆکیش هەیە هەردوکیان لە ململانێدان بۆ بەدەستهێنانی زۆرترین قازانج .
2. لەسەر ئاستی سوریا ، کە دەکرێت لقی هەمو ناکۆکیەکان لەسەر جەستەی سوریا ببینرێت ، لەسەر خاڵە سەرکیەکان کۆک دەبن چونکە بەرژەوەندی هاوبەشیان هەیە ، بەریەککەوتنە سەرتاییەکان بەردەوامی دەبێت ئەویش بۆ بەدەست هێنانی کارتی زیاترە لە هەدو سەربازگەکە بۆ ئەوەی کە چونە سەر مێزی گفتوگۆ هەر هەر یەکەیان کارتی زیاتری پێ بێت .
3. تورکیا کە دەچێتە سەر سفرەی لاڤرۆڤ ئەوا داعشیش دەبێتە کارتری دەستی ئەم بەرەیە ، لە بەرامبەردا ئەمریکا دەست دەخاتە ناوخۆی تورکیا بۆ گۆڕینی دەسەڵاتی تورکیا لەڕێ ی کارتی گولەنیەکانەوە .
4. داعش دەمێنێت و تەنها لە ٢٠١٧ دا لە عیراقدا وەک هێزێکی دیار نامێنێت ، لە عێراقدا لە هێزێکی دیارەوە دەگۆڕێت بۆ هێزێکی نادیار ، لەبەر ئەوەی تورکیا بەشدار پێ دەکەن لە چوار چێوەی ئەو ڕێککەوتنە ٣ قۆڵیەی (ڕوسیا +تورکیا+عێراق) داعش وەک کارتی دەستی تورکی لە سوریا دەمێنێتەوە بەڵام بە پێ ی بەرژەوەندیەکانی تورکیا بچوک دەبێتەوە تا ئاستی بون بە نادیار .

5. سەربازگەی ڕوسی لە ڕێگەی هێزە درێژکراوەکانیەوە کۆنترۆڵی دەریای سپی دەکەن .
6. لە عێراقدا سەنتەراڵ بەهێز دەکەن و هەمو هێزکان ناچار دەکەن پەیوەست بن بە دەسەڵاتی ناوەندی شیعەی درێژکراوەی ئێرانەوە .
7. کەرکوک دەبێتە ئیدارەیەکی سەربەخۆ ، تا ئەو کاتەی کورد ڕازی دەبێت بە داواکاریەکانی ناوەند ، داعش لە حەویجە دەهێڵنەوە وەک کارت بەرامبەر کورد .
8. پارتی و یەکێتی ڕێککەوتنامەی ستراتیژی تۆختر دەکەنەوە دوای ڕێککەوتنی تورکیا و ئێران و ڕوسیا و هەمو هێزەکان ناچار دەکەن بچنە زسەر ئەو خەتە .
9. کارتەکان پەیوەندیان زیاتر پێکەوە توند تر دەبێت ، ئێران کە من ناوم ناوە ئەختەبوتەکەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ، کارتەکانی زیاتر دەبێت و پەیوەندی نێوان کارتەکانی زیاتر دەکات (کارتەکانی عێراق ، لوبنان، بەحرەین ، یەمەن ، سوریا، ئەفغانستان ، فەلەستین ..هتد)
10. ولاتانی خلیج ناچار دەبن بە ڕیککەوتن لەگەڵ ڕوسیا .
11. نرخی نەوت بەرز دەبێتەوە وەک کارتی شەڕ دژی چین.
12. بۆ کوردانی باکور لە ۲۰۱۷ دا لە ترسی دوبارەنەبونەوەی ئەزمنی عێراق ، تورکیا لاواز تر بێت ئەگەری فشاری توند تر دەبێت لەسەر کوردەکان .

لە پیشوازی ساڵی نوێدا ئومێد یان خۆشخەیاڵی … جەزا حسێن

لە پیشوازی ساڵی نوێیدا کەسانێکی زۆر بە ئومێدەوە دەڕواننە ساڵی نوێ و پیرۆزبایی لە دۆستان و ئازیزانیان دەکەن. جێی خۆیەتی کە هەڵوەستەیەک بکەین و لەساڵی ڕابردوو ووردبینەوە تا بزانین ئەو ئومێدە یان ئەو هیوا و ئاواتانەمان چی بوون کە لەساڵی رابردوودا نەهاتنەدی و لەساڵی نوێدا دووبارە ئومێدەوارین کە پێیانبگەین.

زۆرینەی خەڵک لەساڵی نوێدا ئومێدەوارن کەساڵی نوێ ساڵی خۆشی و شادی بیت و ساڵی هاتنەدی ئاوات و ئارەزوەکانیان بێت. هەتا ئێرە

لە جێی خۆییدایە و ئومێد بە ژیانێکی باشتر هەمیشە خاڵێکی پۆزەیتیڤە بۆ هەموومان. بەڵام ڕاستیەک هەیە کە گرنگە لە هەموو کاتێکدا لەبیرمان بێت، ئەویش ئەوەیە کە بەدیهێنانی ئومێد و ئاواتەکانمان کاری دەوێت. ئاوات و ئامانجەکانمان تەنها بە خەون نایەنەدی، تەنها ئومێدخواستن بەس نیە، بەڵکو کاری جیدی بۆ بکەین و ڕێگەکانی گەیشتن پێیان بدۆزینەوە. لێرەوەیە کە پیاچوونەوەیەک بە ساڵی ڕابردوومان پێویستە تا ببینین کە ئەو هیوا و ئاواتانەمان چین کە نەهتنەدی و و پاشان بزانین ڕێگرییەکانی بەردەم ئەو ئاواتانەمان چی بووە؟ ئایا تەنها ئومێد و هیوای تاکە کەسی بوون یان خەڵکانی تریش چاوەڕێی گەیشتن بەو ئاواتانەن و چاوەڕێن ڕۆژێک هەناسەیەکی خۆشی هەڵکێشن و بگەن بەو ئاواتانە و لەگەڵ یەکدا شادبن پێی؟

کاتێک ئاوڕێك لەساڵی ڕابردوو دەدەینەوە و ئەو ڕوودا و کارەساتانە دەژمێرین کە ڕێگربوون لەبەردەم بەدیهێنانی خۆزگەکانمان، دەگەین بەو حەقیقەتەی کە هەوڵدانی تاکە کەسی بۆ بەدەستهێنانی ژیانێکی ئاسودە خەیاڵە و دەرئەنجامەکەی نائومێدیە. ئاخر لە دنیایەکدا کە کاولکاری، قازانجپەرستی و سەرهەڵدانەوەی کۆنەپەرستی دەندانەترین بیروباوەڕ لەهەموو کات زیاتر بازاڕی گەرمە، مەحاڵە تەنها بە ئومێدخواستن و داگیرساندنی چەند مۆمێک بگەین بە بەهەشتی خۆزگە و ئاواتەکانمان.

لەژێر سایەی سیستەمی سیاسی و ئابوری ئەم سەردەمەدا، مرۆڤ و ئاوات و ئامانجە ئینسانیەکانی بیبەهاترین کاڵان. ڕۆژانە بە بەرچاومانەوە بەسەدان خەڵکی مەدەنی دەکرێنە قوربانی ساغکردنەوەی کێشمەکێشە سیاسیەکان و پاراستنی بەرژەوەندییەکانی دەسەڵاتداران و ئەو کۆمپانیایانەی کە زۆرینەی سەروەت و سامانی کۆمەڵگایان مۆنۆپۆلکردووە. ئەوانەی یاری بەژیان و گوزەرانی ملیۆنان مرۆڤەوە دەکەن. لێرەوەیە کە لە سیستەمێکی سیاسی لەم جۆرەدا هیچ ئومێدێک بەدیناکرێت بۆ باشترکردنی ژیانی زۆرینەی خەڵک.

بۆ کەسانێک کە ئومێدمان بەژیانێکی باشتر و ئومێد و ئارەزوەکانمان هەیە، دەبێت لەدەوری یەکتری کۆببینەوە. زۆرن ئەو مرۆڤە بێبەشانەی یەک ئاوات و ئامانجیان هەیە کە گەیشتنە بە ژیانێکی ئاسودە. بەڵام ئەگەرچی یەک ئامانجمان هەیە و سەرچاوەی بێمافیەکانمان یەکن، کەچی بە تەنها خەریکی ئاواتخواستن و خۆزگەین بە گەیشتن بە ئامانجەکانمان.

با لەم کۆتایی ساڵەدا ووردبینەوە لەساڵی ڕابردوو، بزانین ئایا چیمانکردووە و چەند ھەنگاو بەرەو گەیشتن بە ئاواتەکانمان چووینە پێشەوە؟ ئایا لە خەمی ھەمواندا بووین یان تەنھا خەمی خۆمان؟ با لە خۆمان بپرسین ئایا بەدەربەستبووین بەرانبەر ئەو دۆزەخەی لەم ژیانەدا بۆمان دانراوە؟ ئایا لەخەمی ئەمڕۆ و سبەینێی نەوەکانمانداین؟ ئەگەر وایە چی بکەین و چۆن کاربکەین بۆ سبەینێیەکی باشتر لە ئەمڕۆ؟
ئێمە گەر کەمێک دیقەتبدەین ئەوا لەھەر جێگایەکی ئەم دنیایە دەڕوانین باسی ڕۆژ ھەر باسی نادادپەروەری و نارازیبوونە لەم ژیانەی کە ھەیە. بەڵام ئەم گلەیی و گازاندەیە بەبێ کارکردن و ھەوڵدان بۆ دنیایەکی باشتر بێسودە. ئەگەر بمانەوێت لەساڵی نوێدا بگەین بە خۆزگە و ئاواتەکانمان ئەوا دەبیت بەرنامەی کار و چۆنیەتی کارکردنمان ھەبێت. یەکگرتوبوونی ئەو مرۆڤانەی کە ئاواتیان ژیانێکی ئاسودەیە گەررەترین و بەھێزترین ھەنگاوە لەم پێناوەدا. ئەمە چونکە ئەگەر نەتوانین کارێک بکەین بۆ ھەنگاونان بەرەو ژیانێکی باشتر، ئەگەر نەتوانین لەخەمی یەکتریی و دابینکردنی سبەینێی نەوەکانماندا بین ئەوا ئیتر بەتەنھا پیرۆزبایکردن و داگیرساندنی مۆمی سەری ساڵی نوێ دەبێتە خ□شح□یاڵی.

جەزا حسێن

دیسەمبەری ٢٠١٦

ش□□وی یەڵدایە؛ (لاڤا)م لامەکە … بۆتان لەتیف ماویلی

ئەم شەو
پاییز دەستی ئەخاتە ناو دەستی زستان
ئەوە یەکەمین شەوی دیدارە وا درێژە !؟..
ئەوە یەکەم پشکوتنی گوڵی زارە وا درێژە!..
ئەوە یەکەم تێکەڵبوونە وا درێژە ؟!..

پاییز:
ئەوە لەدایک بوونی تۆو مەرگی منە!
ئا لەو شەوە
من چاوی مانگیم لێک ئەنێم!..
ئاسمان بەفیستانێکی ڕەش
دڵی بۆ خاک ئەکا تەوەو ڕۆندک ئەڕێژێ!..
ئەم شەو تاریکی لێک دەکشێت
هەموو ڕەنگێک ئەخواتەوەو
شەوی دەیجوری گەردوونە وا درێژە!..
ئەمە شەوی هەڵوەرینی تریفەی چاوی ه□یقیمە!..
ئەمە شەوی زانی تۆیە
ئەمە شەوی دامانی هەموو ڕەنگێکە!..
ئەمە شەوێکی هێدمایی زایەلەی زارو پ□یقیمە!..
وەرە ئەی گوڵ
بەچاوی ئاڵۆز ببینە
ئەڕژێ سۆزم ئەڕژێ چێژم!..
ئەمە شەوی ژانی گەردوون
ژانی هاواری وجودە کە ئەڵێ چرا ئەنێژم!..
زستان:
ئەمە شەوی گریانی تۆو بزەی منە!..
ئەمە شەوی یەکەمین تەوقەی ژوانە!..
ئەمە شەوی ئامێزی بەیەک سپاردن
ڕەنگی ڕەشی چاوی منە ئەی پاییزێ!..
لەدڵی تۆ هەڵی دێنم ئەی گەشکەی پەروانە!..
پاییز:
نا بێ یار بەبێ تۆ نا بێ!..
شەوی یەڵدا بێ چرا بێ!؟..
ئاشقی تۆم خودایە دڵم سارد، نا بێ!..
نا بێ گوڵ نا بێ
بەبێ تۆ شەو شکاوی واگاهاتنە
هەر چی دەبێژم دڵم سارد، نا بێ!..
شەوی یەڵدایە ئەی یار
وەک نالی دیدەم دوور لەتۆ بێ نوورە!..
دڵم مەعزول، مایل بەدیدەی تۆیە
لەغوربەتدا تێنی ومەهجورە!..
نا بێ مانگ نا بێ
شەو بێزارە لە دەیجوری

شەوی یەڵدایە
نا بێ گوڵێ ڕژدی نا بێ!..
لە (لاڤا)م لامەکە
گێنگڵە بەسە گوڵم دڵساردی نا بێ!..
خودایە..
شەوە درێژ ڕاکشاوە ل□ بێ دەنگی!..
چەما نەوەو ک□ نۆش
حاملاندنی گوڵ ودادانەوەی ڕۆشنایی!..

بۆتان لەتیف ماویلی(پایان)
شەوی ٢٠/٢١ ی ١٢ ی ٢٠١٣
ئیسکەندەریە.

....

فەرھەنگۆک:
لاڤا: رجا
گێنگڵە:ھاتوچۆی بێ سود.
حاملاندن:تەربیەتدان.
دادانەوە: دابارین